

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ
«ՀԻԴՐՈՕԴԵՐԵՎՈՒԹԱԲԱՆՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՄՈՆԻԹՈՐԻՆԳԻ ԿԵՆՏՐՈՆ» ՊՈԱԿ
ՏՆՕՐԵՆ**

« 20 » 05 2024թ.

№ 08/ԼԱ/ - 591

ՏԵՂԵԿԱՆՔ

2024թ. մայիսի 13-19-ը ՀՀ-ում դիտված հիդրոդերևույթաբանական պայմանների և շրջակա միջավայրի մոնիթորինգի արդյունքների վերաբերյալ

Հանրապետությունում

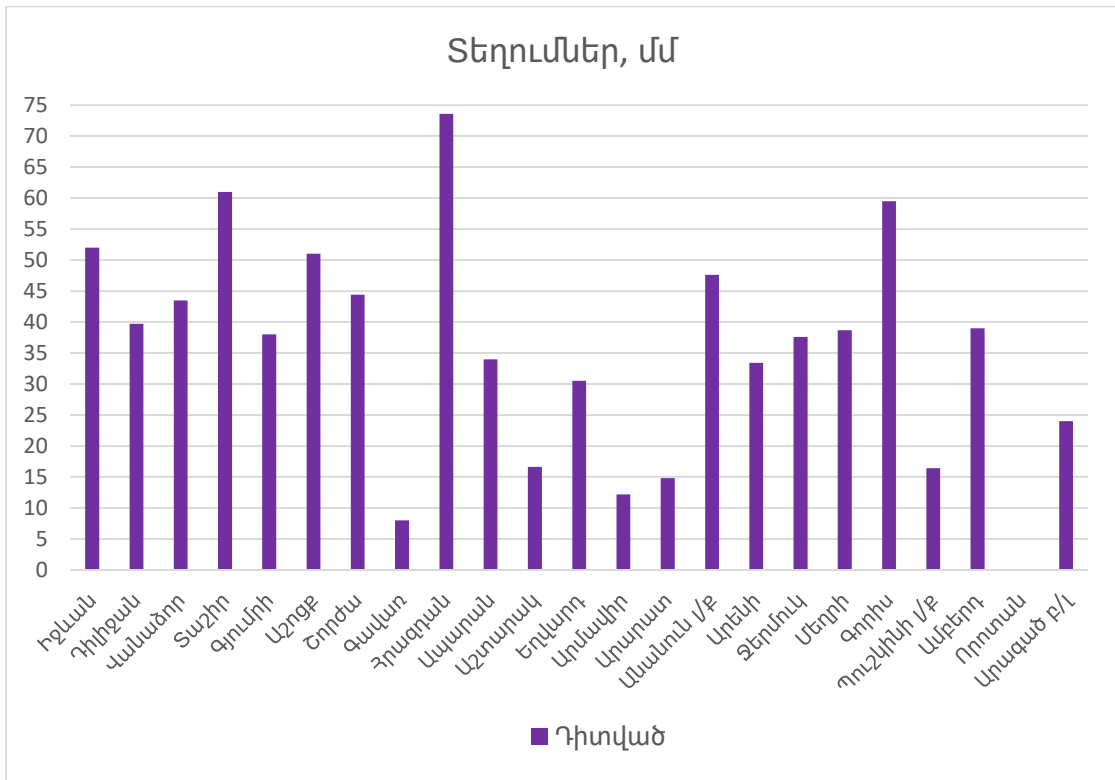
Օդի օրական միջին ջերմաստիճանը մայիսի 13-ին եղել է նորմայից ցածր 1-3 աստիճանով, մայիսի 14-19-ին՝ ցածր 3-6 աստիճանով:

Մարզ	Միջին օրական ջերմաստիճան, °C														
	13.05		14.05		15.05		16.05		17.05		18.05		19.05		
	Դիտված	Շեղում	Դիտված	Շեղում	Դիտված	Շեղում	Դիտված	Շեղում	Դիտված	Շեղում	Դիտված	Շեղում	Դիտված	Շեղում	
Շիրակ	+5.5+7.4	-2.2-2.6	+4.0+5.5	-4.0-4.3	+4.2+6.5	-2.8-4.3	+4.3+5.5	-4.0-4.3	+4.1+5.9	-4.4-4.8	+3.9+6.0	-4.5-5.1	+4.8+7.3	-3.0-4.2	
Կոտայք	Լեռ.	+5.4+9.2	-0.8-1.8	+4.3+6.5	-4.1-4.4	+5.0+7.3	-3.0-3.2	+3.8+6.8	-3.3-4.0	+4.5+7.2	-3.8-4.7	+3.2+6.2	-5.4-5.6	+4.5+7.6	-4.2-4.9
	Նախ.	+12.8	-1.4	+10.3	-3.9	+10.8	-3.5	+10.4	-4.5	+10.5	-5.3	+10.5	-5.3	+11.4	-4.4
Գեղարքունիք	+5.2+8.8	-0.5-2.2	+2.3+6.0	-3.1-6.0	+4.3+7.6	-1.8-3.2	+3.7+7.8	-1.7-4.4	+4.0+6.3	-3.4-4.8	+3.4+6.0	-4.0-5.9	+3.3+6.4	-3.7-6.2	
Լոռի	+8.0+9.8	-2.4-3.3	+5.3+8.3	-5.0-5.6	+5.8+9.7	-2.7-4.8	+6.3+9.2	-3.6-4.5	+7.3+10.7	-3.1-4.4	+6.2+8.7	-4.8-6.0	+5.8+8.5	-4.9-5.6	
Տավուշ	+9.1+13.6	-3.1-3.6	+7.6+11.5	-5.0-5.7	+8.8+12.5	-3.4-5.1	+8.8+13.1	-3.2-4.4	+10.0+14.7	-2.8-3.1	+8.2+13.0	-4.5-4.7	+7.0+13.0	-5.1-6.1	
Արագածոտն	Լեռ.	+5.5+7.4	-2.2-2.6	+4.0+5.5	-4.0-4.3	+4.2+6.5	-2.8-4.3	+4.3+5.5	-4.0-4.3	+4.1+5.9	-4.4-4.8	+3.9+6.0	-4.5-5.1	+4.8+7.3	-3.0-4.2
	Նախ.	+9.5+14.6	-1.6-2.3	+7.9+12.4	-3.9-4.1	+7.6+12.4	-4.4-5.2	+8.2+12.8	-4.0-4.6	+7.9+12.5	-4.0-5.2	+8.4+13.1	-4.1-5.1	+10.0+14.0	-3.4
Արարատ	+14.9+16.3	-0.9-1.5	+12.2+13.7	-3.9-4.3	+13.1+14.9	-2.6-2.8	+13.5+14.8	-3.0-3.6	+13.3+15.6	-3.1-3.7	+12.9+15.7	-3.4-4.8	+13.8+15.5	-3.3-3.9	
Արմավիր	+15.5	-1.4	+13.0	-4.0	+13.8	-3.1	+13.8	-3.3	+14.2	-3.6	+14.4	-3.9	+14.9	-3.4	
Վայոց ձոր	Լեռ.	+8.1	-0.8	+5.0	-3.6	+5.3	-3.3	+5.5	-3.5	+6.1	-3.4	+4.8	-5.0	+5.5	-4.4
	Նախ.	+16.4	-0.5	+12.5	-4.4	+13.3	-3.5	+13.9	-3.4	+14.3	-3.7	+13.7	-4.9	+13.8	-5.0
Սյունիք	Հով.	+16.8+19.1	+0.1+0.3	+12.3+13.8	-4.2-5.4	+14.7+16.0	-1.9-3.2	+14.5+16.3	-1.9-3.2	+12.3+15.1	-4.8-5.1	+12.7+15.5	-4.5-4.8	+12.4+14.9	-5.2-5.3
	Նախ.	+11.2+12.0	-1.8+0.5	+7.9+8.2	-3.5-5.2	+8.7+9.6	-2.0-4.1	+9.4+10.1	-1.7-3.6	+7.3+9.1	-3.3-6.3	+6.8+9.1	-3.4-6.8	+7.6+7.9	-4.7-5.9

Ամենաբարձր և ամենացածր ջերմաստիճաններն ըստ ՀՀ մարզերի

Մարզ	Ամենաբարձր ջերմաստիճանը			Ամենացածր ջերմաստիճանը		
	Օդերևութաբանական կայանի տեղադրման վայրը	դիտման օրը(երը)	°C	Օդերևութաբանական կայանի տեղադրման վայրը	դիտման օրը(եր)	°C
Արագածոտն	Աշտարակ	19	+21.0	Ծաղկահովիտ	19	-3.7
Արարատ	Արարատ	19	+24.5	Ուրցածոր	18	+5.1
Արմավիր	Արմավիր	19	+23.0	Արմավիր	18	+5.0
Վայոց ձոր	Արենի	19	+23.0	Ջերմուկ	19	-1.4
Գեղարքունիք	Մարտունի	16	+23.0	Սեմյոնովկա	18	-3.0
Կոտայք	Եղվարդ	15	+14.0	Հանքավան	18	-4.0
Լոռի	Օձուն	17	+17.0	Տաշիր	18	-3.0
Սյունիք	Մեղրի	13	+24.5	Սիսիան	15, 18	+3.3
Տավուշ	Բագրատաշեն	17	+21.0	Դիլիջան	18	-0.4
Շիրակ	Գյումրի	19	+18.2	Աշոցք	18	-4.0

Տեղումների քանակը (ըստ օդերևութաբանական կայանների) մմ

Տեղումների գումարային քանակը և դիտման օրեր

Մարզ		Տեղումներ	
		Դիտման օրը(երը)	Գումարային քանակ, մմ
Շիրակ		13-17	35-50.5
Կոտայք	լեռ.	13-17, 19	33.4-72.3
	նախ.	13-17	30.6
Գեղարքունիք		13-17, 19	21.4-44.1
Լոռի		13-17, 19	37.6-60.8
Տավուշ		13-17, 19	35.3-50.5
Արագածոտն	լեռ.	13-17, 19	34-39.9
	նախ.	13-17	17.4-38.6
Արարատ		13-17	14.9-23.7
Արմավիր		13-18	12.5
Վայոց ձոր	լեռ.	13-19	37.9
	նախ.	13-17	33
Սյունիք	հով.	13-19	37.4-50.6
	նախ.	13-19	44.5-58.8

Վտանգավոր և անբարենպաստ օդերնութաբանական երևույթներ

Մարզ / օդերնութաբանական կայան	Դիտման օրը(երը)	Երևույթի անվանումը	Բնութագիրը	Փաստացի
Սյունիք/Կապան	14	Ուժեղ անձրև	Ինտենսիվություն	34.8մմ
Սյունիք/Գորիս	14, 15, 17	Մառախուղ	Տեսանելիություն	200մ
Լոռի/Տաշրի	15	Մառախուղ	Տեսանելիություն	500մ
Շիրակ/Արթիկ	15	Քամի	Պողթկում	17մ/վ
Սյունիք/Գորիս	16	Մառախուղ	Տեսանելիություն	300մ
Արմավիր/Արմավիր	16	Քամի	Պողթկում	20մ/վ
Արարատ/Արտաշատ	16	Քամի	Պողթկում	15մ/վ
Երևալ/Երևան-Մերձավան	19	Քամի	Պողթկում	16մ/վ

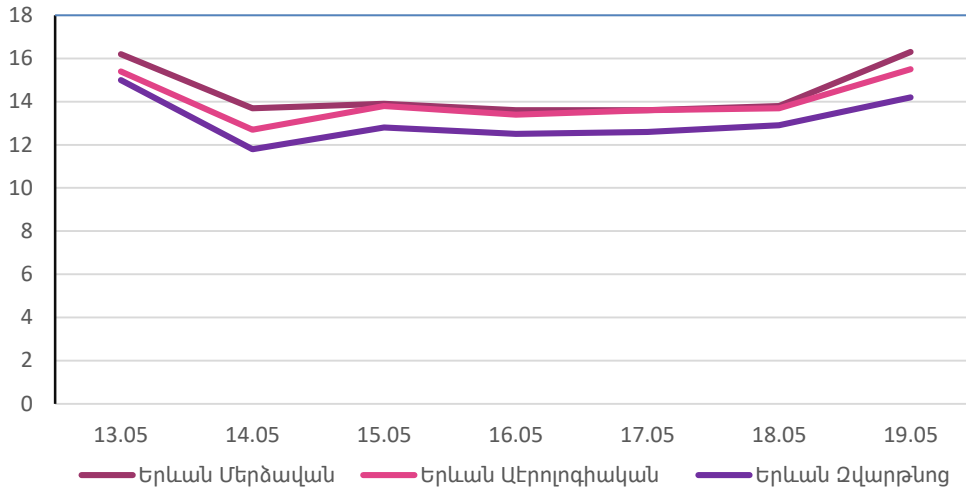
Մայիսի 19-ի դրությամբ ձյան ծածկը պահպանվում է 2500մ-ից բարձր շրջաններում՝ Արագած բ/լ-ում կազմելով 132 սմ:

Մայրաքաղաք Երևանում

Օդի օրական միջին ջերմաստիճանը մայիսի 13-ին եղել է նորմայից ցածր 1-2 աստիճանով, 14-18-ին՝ ցածր 4-5, 19-ին՝ ցածր 2-4 աստիճանով:

Կայաններ	Երևան քաղաքի միջին օրական ջերմաստիճան													
	13.05		14.05		15.05		16.05		17.05		18.05		19.05	
	ջերմ.	շեղում	ջերմ.	շեղում	ջերմ.	շեղում	ջերմ.	շեղում	ջերմ.	շեղում	ջերմ.	շեղում	ջերմ.	շեղում
Զվարթնոց	+16.2	-1.1	+13.7	-3.6	+13.9	-3.3	+13.6	-4.0	+13.6	-4.7	+13.8	-4.9	+16.3	-2.4
Մերձավան	+15.4	-1.5	+12.7	-4.3	+13.8	-3.0	+13.4	-3.8	+13.6	-4.5	+13.7	-4.8	+15.5	-2.8
Աերոլոգիական	+15.0	-1.4	+11.8	-4.8	+12.8	-3.7	+12.5	-4.1	+12.6	-4.9	+12.9	-5.1	+14.2	-3.7

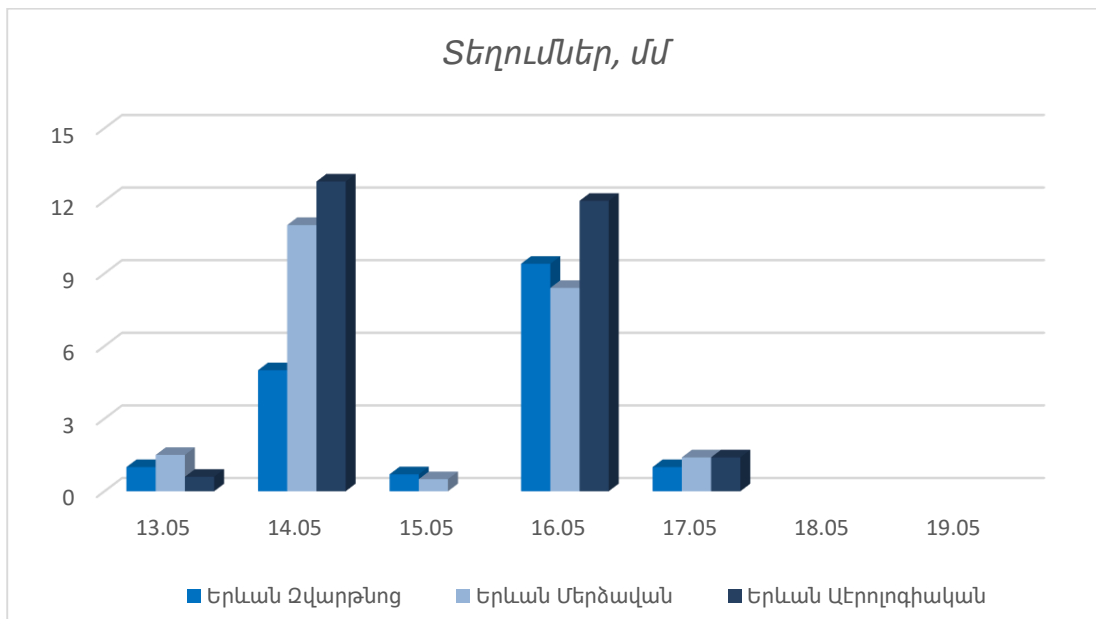
Օդի միջին օրական ջերմաստիճան, °C

Ամենաբարձր և ամենացածր ջերմաստիճանները

	Ամենաբարձր ջերմաստիճանը			Ամենացածր ջերմաստիճանը		
	Օդերևութաբանական կայանի տեղադրման վայրը	դիտման օրը(երը)	°C	Օդերևութաբանական կայանի տեղադրման վայրը	դիտման օրը(երը)	°C
Ք. Երևան	Չվարթոնց	19	+23	Աերոլոգիական	18	+4.8

Տեղումներ, մմ

Հիդրոլոգիական պայմաններ

Մայիսի 13-15-ին և 17-ին հանրապետության գետերի մեծ մասում դիտվել է ջրի ելքերի մեծացում, առանձին գետերում՝ զգալի: Մայիսի 16-ին հանրապետության գետերի մեծ մասում, 18-19-ին հանրապետության գետերում դիտվել է ջրի ելքերի նվազում, առանձին գետերում՝ զգալի:

Սևանա լճի մակարդակը շաբաթվա ընթացքում բարձրացել է 6 սմ-ով (12.05-19.05.2024թթ. տարբերությունը) և կազմել՝ 1900.48 մ (19.05.24թ.), որն անցյալ տարվա նույն օրվա մակարդակից բարձր է 4 սմ-ով:

Ագրոոդերևութաբանական տեղեկատվություն

Մշակաբույս	Հովտային	Նախալեռնային	Լեռնային
Աշնանացան ցորեն, գարի	Կաթնային հասունացում	Հասկակալում	Ծեղացողունի ներքին հանգույցների առաջացում
Գարնանացան ցորեն, գարի			Ծիլեր երրորդ տերև
Եգիպտացորեն		Ծիլեր	
Պտղատուներ	Պտուղների աճ	Պտուղների աճ	Ծաղկման ավարտ, պտուղների աճ
Խաղող	Ծաղկում	Ծաղկաբույլեր	
Բանջարանոցային	Սածիլում Կողային ընձյուղներ		
Կարտոֆիլ		Կողային ընձյուղներ	Ցանք, ծիլեր
Կաղամբ		Սածիլում	
Ձմերուկ	1-ին տերև		
Խոտաբույսեր	1-ին հունձ	Ցողունի աճ	
Ծխախոտ		Երրորդ տերև	
<p>Շաբաթվա ընթացքում շարունակվել են մշակաբույսերի աճն ու զարգացումը:</p> <p>Առանձին հովտային շրջաններում սկսվել է աշնանացան ցորենի կաթնային հասունացումը, նախալեռնային շրջաններում՝ հասկակալումը, իսկ լեռնային շրջաններում շարունակվել է աշնանացանի ծեղացողունի ներքին հանգույցների առաջացումը: Նախալեռնային շրջաններում շարունակվել է եգիպտացորենի ծիլերի առաջացումը:</p> <p>Հովտային և նախալեռնային շրջաններում շարունակվել է կորիզավոր պտղատուների աճն ու զարգացումը, իսկ լեռնային շրջաններում հնդավորների ծաղկումն ավարտվել է:</p> <p>Առանձին հովտային շրջաններում սկսվել է խաղողի ծաղկումը, նախալեռնային շրջաններում՝ շարունակվել է ծաղկաբույլերի առաջացումը:</p> <p>Հովտային շրջաններում շարունակվել է բանաջարանոցային մշակաբույսերի սածիլումը, տեղ-տեղ առաջացել են լոլիկի և սմբուկի կողային ընձյուղները, ձմերուկի առաջին տերևները:</p> <p>Նախալեռնային շրջաններում դիտվել է կարտոֆիլի կողային ընձյուղների, լեռնային շրջաններում՝ ծիլերի առաջացում:</p>			

Երևան և Վանաձոր քաղաքների 10.05-16.05.2024թթ. ժամանակահատվածի մթնոլորտային օդի աղտոտվածության մոնիթորինգի արդյունքների վերաբերյալ

Երևան

Երևան քաղաքում մթնոլորտային օդի աղտոտվածության դիտարկումներն իրականացվում են 5 դիտակայաններում:

Կատարվում են մթնոլորտային օդում ազոտի և ծծմբի երկօքսիդների, գետնամերձ օզոնի և ընդհանուր փոշու պարունակությունների ամենօրյա ուսումնասիրություններ:

Երևան քաղաքի մթնոլորտային օդում 10.05-16.05.2024թթ. ժամանակահատվածում սահմանային թույլատրելի կոնցենտրացիան գերազանցվել է հետևյալ դեպքերում.

Երևան քաղաքի մթնոլորտային օդում աղտոտիչների սահմանային թույլատրելի կոնցենտրացիաների գերազանցումները

Դիտակետի համար (հասցե)	Ամսաթիվ	Ընդհանուր փոշու կոնցենտրացիա (մգ/մ ³)	Գերազանցում (ՍԹԿ-0.15մգ/մ ³)
Դիտակայան 18 (Կենտրոն, Լուսավորիչ-Ազաթանգեղոս խաչմերուկ)	10-11.05.2024	0.224	1.5 անգամ
	13-14.05.2024	0.182	1.2 անգամ

Երևան քաղաքի մթնոլորտային օդում 10.05-16.05.2024թթ. ժամանակահատվածում կատարված դիտարկումների արդյունքները (օրական կոնցենտրացիաների արժեքները)

Աղյուսակ 1. Ծծմբի երկօքսիդ ՍԹԿ- 0.05մգ/մ³

Ամսաթիվ (նմուշառման սկիզբ/վերջ)	Դիտակետ 1 SO2 (մգ/մ ³)	Դիտակետ 2 SO2 (մգ/մ ³)	Դիտակետ 7 SO2 (մգ/մ ³)	Դիտակետ 8 SO2 (մգ/մ ³)	Դիտակետ 18 SO2 (մգ/մ ³)
09-10.05.2024	0.014	-	0.019	0.023	0.021
10-11.05.2024	0.014	0.013	0.025	0.017	0.018
11-12.05.2024	0.008	0.012	0.022	0.017	0.011
12-13.05.2024	0.028	0.019	0.018	0.027	0.019
13-14.05.2024	-	0.009	0.012	0.013	0.005
14-15.05.2024	-	0.011	0.014	0.019	0.016
15-16.05.2024	-	0.028	0.016	0.027	0.019

Աղյուսակ 2. Գետնամերձ օզոն ՍԹԿ- 0.03մգ/մ³

Ամսաթիվ (նմուշառման սկիզբ/վերջ)	Դիտակետ 1 O3 (մգ/մ ³)	Դիտակետ 2 O3 (մգ/մ ³)	Դիտակետ 7 O3 (մգ/մ ³)	Դիտակետ 8 O3 (մգ/մ ³)	Դիտակետ 18 O3 (մգ/մ ³)
09-10.05.2024	0.002	0.003	0.003	0.005	0.007
10-11.05.2024	0.002	0.007	0.004	0.005	0.007
11-12.05.2024	0.007	0.008	0.003	0.007	0.005
12-13.05.2024	0.013	0.005	0.003	0.006	0.007
13-14.05.2024	-	0.008	0.005	0.015	0.010

14-15.05.2024	-	0.011	0.004	0.005	0.006
15-16.05.2024	-	0.018	0.004	0.006	0.007

Աղյուսակ 3. Ընդհանուր փոշի ՍԹԿ-0.15մգ/մ³

Ամսաթիվ (նմուշառման սկիզբ/վերջ)	Դիտակետ 1 PM (մգ/մ ³)	Դիտակետ 2 PM (մգ/մ ³)	Դիտակետ 7 PM (մգ/մ ³)	Դիտակետ 8 PM (մգ/մ ³)	Դիտակետ 18 PM (մգ/մ ³)
09-10.05.2024	0.048	0.026	0.076	0.076	0.128
10-11.05.2024	0.048	0.143	0.112	0.106	0.224
11-12.05.2024	0.109	0.142	0.049	-	0.081
12-13.05.2024	-	0.060	0.048	0.142	0.140
13-14.05.2024	-	0.100	0.095	0.105	0.182
14-15.05.2024	-	0.100	0.047	0.055	0.146
15-16.05.2024	-	-	0.034	0.106	0.142

Աղյուսակ 4. Ազոտի երկօքսիդ ՍԹԿ-0.04մգ/ մ³

Ամսաթիվ (նմուշառման սկիզբ/վերջ)	Դիտակետ 1 NO2 (մգ/մ ³)	Դիտակետ 2 NO2 (մգ/մ ³)	Դիտակետ 7 NO2 (մգ/մ ³)	Դիտակետ 8 NO2 (մգ/մ ³)	Դիտակետ 18 NO2 (մգ/մ ³)
09-10.05.2024	0.012	0.013	0.014	0.016	0.023
10-11.05.2024	0.012	0.013	0.019	0.017	0.035
11-12.05.2024	0.028	0.025	0.015	0.018	0.029
12-13.05.2024	0.035	0.018	0.014	0.024	0.023
13-14.05.2024	-	0.018	0.016	0.024	0.029
14-15.05.2024	-	0.023	0.013	0.018	0.041
15-16.05.2024	-	0.034	0.017	0.021	0.029

- անվստահելի տվյալ

Դիտակայանի հասցեները՝

Դիտակայան 1-Արաբկիր (Կոմիտաս 29)

Դիտակայան 2-Շենգավիթ (Արշակունյաց 135/10)

Դիտակայան 7-Կենտրոն (Իսանջյան 51)

Դիտակայան 8- Նոր Նորք (Գայի 32)

Դիտակայան 18-Կենտրոն (Լուսավորիչ-Ազաթանգեղոս խաչմերուկ)

Վանաձոր

Վանաձոր քաղաքում մթնոլորտային օդի աղտոտվածության դիտարկումներն իրականացվում են 3 դիտակայաններում:

Կատարվում են մթնոլորտային օդում ազոտի և ծծմբի երկօքսիդների, ընդհանուր փոշու պարունակությունների ամենօրյա ուսումնասիրություններ:

Վանաձոր քաղաքի մթնոլորտային օդում 10.05-16.05.2024թթ. ժամանակահատվածում սահմանային թույլատրելի կոնցենտրացիան գերազանցվել է հետևյալ դեպքերում.

Վանաձոր քաղաքի մթնոլորտային օդում աղտոտիչների սահմանային թույլատրելի կոնցենտրացիաների գերազանցումները

Դիտակետի համար (հասցե)	Ամսաթիվ	Ընդհանուր փոշու կոնցենտրացիա (մգ/մ ³)	Գերազանցում (ՍԹԿ-0.15մգ/մ ³)
Դիտակայան 1 (Դիմաց թաղամաս, Ծատուրյան փող.53 տուն)	11-12.05.2024	0.171	1.1 անգամ
	12-13.05.2024	0.201	1.3 անգամ
	13-14.05.2024	0.243	1.6 անգամ
	15-16.05.2024	0.174	1.2 անգամ
Դիտակայան 2 (Կենտրոն թաղամաս, Հերացի 24ա)	11-12.05.2024	0.240	1.6 անգամ
	12-13.05.2024	0.226	1.5 անգամ
	15-16.05.2024	0.264	1.8 անգամ
Դիտակայան 3 (Քիմիագործների թաղամաս, Վարդանանց 10ա)	11-12.05.2024	0.251	1.7 անգամ

Վանաձոր քաղաքի մթնոլորտային օդում 10.05-16.05.2024թթ. ժամանակահատվածում կատարված դիտարկումների արդյունքները (օրական կոնցենտրացիաների արժեքները)

Աղյուսակ 1. Ծծմբի երկօքսիդ ՍԹԿ- 0.05մգ/մ³

Ամսաթիվ (նմուշառման սկիզբ/վերջ)	Դիտակետ 1 SO2 (մգ/մ ³)	Դիտակետ 2 SO2 (մգ/մ ³)	Դիտակետ 3 SO2 (մգ/մ ³)
09-10.05.2024	0.001	0.001	0.001
10-11.05.2024	0.001	0.001	0.002
11-12.05.2024	0.001	0.001	0.001
12-13.05.2024	0.003	0.001	0.001
13-14.05.2024	0.003	0.001	0.002
14-15.05.2024	0.001	0.001	0.002
15-16.05.2024	0.001	0.001	0.001

Աղյուսակ 2. Ընդհանուր փոշի ՍԹԿ-0.15մգ/մ³

Ամսաթիվ (նմուշառման սկիզբ/վերջ)	Դիտակետ 1 PM (մգ/մ ³)	Դիտակետ 2 PM (մգ/մ ³)	Դիտակետ 3 PM (մգ/մ ³)
09-10.05.2024	0.117	0.078	0.100
10-11.05.2024	0.116	0.122	0.106
11-12.05.2024	0.171	0.240	0.251
12-13.05.2024	0.201	0.226	0.094
13-14.05.2024	0.243	0.075	0.138
14-15.05.2024	0.124	0.125	0.028
15-16.05.2024	0.174	0.264	0.112

Աղյուսակ 3. Ազոտի երկօքսիդ ՍԹԿ-0.04մգ/ մ³

Ամսաթիվ (նմուշառման սկիզբ/վերջ)	Դիտակետ 1 NO2 (մգ/մ ³)	Դիտակետ 2 NO2 (մգ/մ ³)	Դիտակետ 3 NO2 (մգ/մ ³)
09-10.05.2024	0.005	0.006	0.007
10-11.05.2024	0.006	0.006	0.007
11-12.05.2024	0.006	0.004	0.004
12-13.05.2024	0.006	0.003	0.004
13-14.05.2024	0.007	0.004	0.005
14-15.05.2024	0.004	0.003	0.005
15-16.05.2024	0.004	0.003	0.004

- անվտանգ տվյալ

Դիտակայանի հասցեները՝

Դիտակայան 1- Դիմաց թաղամաս, Ծատուրյան փող. 53 տուն

Դիտակայան 2- Կենտրոն թաղամաս, Հերացի 24ա

Դիտակայան 3- Քիմիագործների թաղամաս, Վարդանանց 10ա

Լևոն Ազիզյան

Համակատարողներ՝ Տնօրենի տեղակալ Գ. Սուրենյան, հեռ.՝ 010 57 62 80
 Տնօրենի տեղակալ Գ. Շահնազարյան, հեռ.՝ 010 24 20 50
 Տնօրենի տեղակալ Է. Միսակյան, հեռ.՝ 010 57 62 80